FRÅN INGENJÖRSKONST TILL NATURBASERAD ÅTGÄRD – SÅ FÖREBYGGER VI EROSION OCH SKRED

Johan Nyberg [A], Anette Björlin [A]

[A] Statens geotekniska institut (SGI)

Abstract

Biologisk mångfald och väl fungerande ekosystem är grundförutsättningar för människors överlevnad och välbefinnande samt för samhällets motståndskraft mot klimatförändringar och andra risker. Förlust av biologisk mångfald och ekosystemkollaps, extrema väderhändelser samt klimatförändringar är några av de största utmaningarna som samhället står inför. Naturbaserade lösningar är ett viktigt verktyg för att hantera dessa utmaningar. SGI har under tid testat olika lösningar i pilotprojekt och ser att det är möjligt att utforma naturbaserade lösningar. Av dessa anledningar har därför SGI tagit ställning till att verka för att naturbaserade lösningar används i arbetet med att förebygga erosion, ras och skred. SGI har tagit fram åtta kriterier som ska beaktas när en naturbaserad lösning för erosionsskydd och stabilitetsförbättrande åtgärder utformas, genomförs och används. Detta för att säkerställa att lösningen möter höga krav både på funktion och hållbarhet, utifrån ekonomiska, ekologiska och sociala aspekter. Kriterier från International Union for Conservation of Nature (IUCN) och Naturvårdsverket har legat till grund för att utforma kriterierna. SGI utgår från Naturvårdsverkets definition av naturbaserade lösningar, med följande förtydligande: ”Naturbaserade lösningar för skydd mot erosion, ras och skred är åtgärder som minskar erosion och stabiliserar slänter samtidigt som de främjar biologisk mångfald och ekosystemtjänster”. Här presenteras framtagna kriterier och beskrivningar av naturbaserade lösningar. Vidare presenteras SGI:s egna och andras exempel, både nationella och internationella, på befintliga naturbaserade lösningar för skydd mot erosion, ras och skred bland annat från Göta älv, Klarälven och Stockholms skärgård.